

FYLKESMANNEN
I ROGALAND

Deres ref.:

Vår dato: 27.06.2014
Vår ref.: 2014/5027
Arkivnr.: 712.0

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartement
Postboks 8036 Dep.
0030 Oslo

Postadresse:
Postboks 59 Sentrum,
4001 Stavanger

Besøksadresse:
Lagårdsveien 44, Stavanger

T: 51 56 87 00
F: 51 52 03 00
E: fmropost@fylkesmannen.no

www.fylkesmannen.no/rogaland

Høring om endringer i ekteskapsloven og brudvigjingslova - forslag til endring av ekteskapsloven § 7h ekteskapsattester, og forslag om å overføre oppgaver etter ekteskapsloven og brudvigjingslova til Fylkesmannen- høringsvar

Fylkesmannen i Rogaland viser til ovennevnte høring, og har følgende kommentarer til forslagene:

Punkt 2: Forslag om ending i ekteskapsloven § 7 bokstav h: krav om dokumentasjon om sivilstand fra utenlandske myndigheter for å inngå ekteskap etter norsk rett.

Departementet foreslår et nytt siste punktum i ekteskapsloven § 7h som skal lyde som følger:
Fylkesmannen kan gi dispensasjon fra kravet til dokumentasjon i første punktum når det foreligger et ekteskap mellom partene i hjemlandet som ikke er anerkjent i Norge.

Fylkesmannen i Rogaland er svært positivt til at man tar skritt for å bedre situasjonen for personer som er i en slik ekteskapsituasjon. Det kan være svært belastende ikke å bli anerkjent som gift i landet man bor i til tross for at man har giftet seg i et annet land. Videre kan kulturelle og religiøse forhold gjøre at å rette opp feilen, i praksis gjennom skilsmisse i hjemlandet, også vil kunne være belastende for ektefellene og familiene deres.

Formålet med ekteskapsloven § 18a er å hindre tvangsekteskap. Dersom det skal gis adgang til å gi dispensasjon for dokumentasjonskravet når brudefolkene allerede er gift med hverandre i utlandet er det viktig å se hen til faren for at vi opprettholder/gir tillatelse til et tvangsekteskap.

Departementet skriver i høringsnotatet at det må være et vilkår for dispensasjon at det er sannsynliggjort at det kommende ekteskapet ikke dreier seg om et tvangsekteskap. Fylkesmannen stiller spørsmål ved om ikke det bør være et noe strengere beviskrav enn alminnelig sannsynlighetsovervekt. Det bør derfor benyttes en noe annerledes ordlyd i lovteksten. At det «åpenbart ikke dreier seg om et tvangsekteskap» eller at det må være «klart sannsynliggjort at det ikke dreier seg om et tvangsekteskap» er ordlyd som viser strengere beviskrav.

Videre mener Fylkesmannen at vilkårene for å gi dispensasjon bør fremkomme i bestemmelsen. Dette vil gi et tydeligere signal om at det skal gjøres en grundig behandling av sakene og således vise at dette ikke er en måte å omgå ekteskapsloven § 18a på.

Hva gjelder saksbehandlingen er Fylkesmannen enig i at behandlingen av sakene gjerne kan legges til embetene. I høringsnotatet er det vist til at en muligens bør benytte seg av samtaler med brudefolkene slik det gjøres i dag, ved utenriksstasjonene, i noen av sakene direktoratet behandler etter ekteskapsloven § 18a. I lys av senere diskusjoner om å flytte enkelte av fylkesmennenes oppgaver til en fylkesmann, vil Fylkesmannen i Rogaland bemerke at disse sakene vil kunne ha fordeler av å bli behandlet lokalt. Det vil være mye enklere å få til samtaler med brudefolkene dersom det er embetene som har disse sakene. Videre presiseres det at Fylkesmannen har erfaring med behandling av skjønnsmessige saker blant annet etter ekteskapsloven § 1a.

Punkt 3: Saksbehandling i saker om godkjenning av ugyldige ekteskap etter ekteskapsloven § 16, brudvigjingslova § 11 og ekteskapsloven § 18a

Fylkesmannen er enig i forslaget om å legge førsteinstansbehandlingen av saker etter ekteskapsloven § 16 og 18a og brudvigjingslova § 11 til fylkesmennene. Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) vil ha god kunnskap til å veilede i og med deres nåværende førsteinstansbehandling av de fleste av disse sakene. Videre har Fylkesmannen kompetanse til å behandle ekteskapsdokumenter fra utlandet gjennom saker om anerkjennelse av utenlandske skilsmisser etter anerkjennelsesloven.

Behandlingen av ekteskapsloven § 18a ble lagt til Bufdir blant annet for å sikre en enhetlig praksis. Departementet uttaler at dette hensynet fortsatt kan ivaretas ved at behandlingen legges til ett eller noen få utvalgte embeter. Fylkesmannen ser at å legge 18a sakene til ett embete vil være med å sikre kvaliteten og enhetlig behandling av sakene og mener det er en god løsning. Vi viser til at det ikke dreier seg om så mange saker, og at å fordele dem utover på alle embetene vil kunne gjøre at ingen opparbeider seg spesielt god kompetanse på feltet.

Hvilket fylkesmannsembete behandling av sakene bør legges til har departementet ikke uttalt seg om. Fylkesmannen i Rogaland vil likevel kommentere at vi ikke ser det som nødvendig at disse sakene legges til Fylkesmannen i Oslo og Akershus til tross for at det nok er der det kommer inn flest saker. Andre embeter vil etter vår mening være like kompetente, samtidig kan det føre til at man bidrar til å styrke juridisk kompetanse på ekteskapsfeltet i mindre embeter.

Fylkesmannen i Rogaland mener videre at behandlingen av saker etter ekteskapsloven § 16 og brudvigjingslova § 11 med fordel kan behandles i ett embete. Heller ikke disse sakene har en svært stor saksmengde i direktoratet og departementet i dag.

Forøvrig er vi enige i at hvem som skal behandle hvilke saker bør fremgå av loven slik departementet foreslår. Dette vil gjøre kompetanseforholdet lettere tilgjengelig for brukerne.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Fylkesmannen i Rogaland bemerker at det ved økte oppgaver for Fylkesmannen må følge med midler til dette.

Med hilsen

Lone Merete Solheim
avdelingsdirektør

Janne Dybvik Apeland
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke underskrift

Saksbehandler: Janne Dybvik Apeland
Saksbehandler telefon: 51 56 88 83
E-post: fmrojda@fylkesmannen.no